

"Online Teaching is about *People* and not about *Technology*"

רשימת עקרונות וטיפים לקורסים מקוונים

כדאי לדעת:

A study done at the State University of New York (cited in [Mayadas, Bourne and Moore, 2002](#)) revealed that:

- students reported **studying more** for online courses than for traditional courses
- students reported **putting more thought into online discussions**
- students reported their **satisfaction with timely, constructive feedback**
- faculty reported that online **teaching improves understanding of teaching with technology**
- faculty reported that online teaching **improves face-to-face teaching**

10 טיפים טובים להוראה בקורסים מקוונים תוכלו/י למצוא [בקיזור הזה](#) [ובקישור הזה](#)

1. גישות כלליות

- 1 קורס מקוון מחייב שיקולי דעת הוראתיים שונים מקורס פרונטאלי. מה שעבד לך טוב בקורס פרונטלי לא בהכרח יעבוד בקורס מקוון! (Do NOT Replicate The Classroom).
- 2 בראשית הקורס (ורצוי גם במהלכו) כדאי לקיים מפגש פרונטאלי לתיאום ציפיות, הסברת מבנה הקורס, אופי המטלות, שיטת העבודה, הכרת מבנה האתר ועוד.
- 3 בערך בשבוע השלישי של הקורס בקש משוב בלתי פורמלי מסטודנטים על "איך הולך להם בקורס". תקבל מידע רב ערך שיכוון אותך בהתאמת הקורס ללומדים.
- 4 נקודת המבט של הסטודנט קובעת: שים עצמך במקומו של הסטודנט הלומד מהבית ושאל את עצמך איך הוא יבין את המטלה או את ההוראות שהכנת.
- 5 סטודנטים בקורסים מקוונים משקיעים הרבה יותר זמן בלמידה (ראה המחקר למעלה). בהכנת מטלה לסטודנטים קחו בחשבון שעה אחת של עבודה. בפועל זה ייצא שעה וחצי (בדיוק...).
- 6 האחריות ללמידה היא על הסטודנט. רוצה לעזור לו ללמוד אחריות (במיוחד בקורס המתקשב הראשון שלו)? דאג לתזכר אותו לפני הגשת משימה/מבחן באמצעות האימייל או אפליקציית סמארטפון אחרת ש"תקפוץ לו לעיניים". בהדרגה תוכל להפחית תזכורות.
- 7 שמור על סגנון אישי בפנייה אל הסטודנטים, בתגובה לפניות או בהערות לעבודות. לדוגמה: "איזו עבודה מקורית הכנת!". "Be A Virtual Host".
- 8 אל תשעמם! קורס מקוון מתבצע באמצעות המחשב. זוהי סביבה עשירה המאפשרת מגוון גדול של אמצעי הוראה והמחשה. השתמש בהם כדי לגוון וכדי להמחיש את הנלמד!
- 9 למד מאחרים: הסביבה המקוונת איננה סביבה טבעית עבור רוב המרצים. יש מסביבך המון ידע על "איך ללמד בצורה טובה בקורס מקוון". חפש רעיונות אצל מרצים אחרים!
- 10 שמור על המסגרת ושמור לעצמך את הזכות להיות גמיש כשתבחין שזה נדרש!
- 11 לסטודנטים שזה הקורס המקוון הראשון שלהם לוקח זמן להסתגל. קח זאת בחשבון!
- 12 תן דוגמה אישית כדי להראות לסטודנטים מה אתה מצפה מהם. לדוגמה: אם אתה מצפה לסגנון כתיבה אישי – הדגם זאת!
- 13 עצב את האתר שלך בצורה מושכת ופשוטה. המוודל ממש בנוי לזה! שלב באתר סרטוני וידיאו (מוטמעים, כך שיופיעו בצורת חלון קטן), איורים וכדומה.

14) **התחשב בסטודנטים לקויי למידה:** תוכל להקליט הוראות לעבודה או למבחן ולשלב אותן באתר, תוכל לשלב סרטוני הדרכה המראים כיצד לבצע משימה נדרשת וכדומה.

2. אירגון והגשת התוכן הלימודי

1. לכל פרק לימוד צריכה להיות פתיחה מסקרנת ומגרה וסיכום קצר המדגיש את התובנות העיקריות של הפרק.
2. **"יותר הסברים – פחות הבנה"**: עליך להיות קצר, פשוט וברור.
3. **"למידה בגושים גדולים"** או **"למידה במנות קטנות"** – מנות קטנות עדיף. גם מבחינת הסטודנט וגם מבחינת המרצה (זמן בדיקה).
4. **Modularize Your Material** – ארגן את הקורס ביחידות לימוד ברורות לפי תאריכים. הגדר מהו חומר הקריאה/צפייה ומהי המטלה בכל יחידה. את טבלת היחידות פרסם בתחילת הקורס ובקש מן הסטודנטים להדפיס אותה לעצמם ולשמור במקום נראה לעין.
5. **מבנה קבוע ליחידת לימוד** יכול לסייע לסטודנטים "להתמצא" במהלך הלמידה ולדעת למה לצפות. **לדוגמא:** פתיחה, לימוד ידע חדש, חקירה לעומק של אחד הנושאים, "חיבור" הנושא הנלמד לשטח, סיכום ועבודה או בחינה.
6. בתחילת כל שיעור רצוי **לחזור בכמה משפטים על תוכן השיעור שעבר**, לטובת אלה שלא זוכרים. **הסיכום הטוב ביותר:** בסרטון וידיאו של כמה שניות.
7. **במשימה שנתת יש הפניות לשלושה מקורות שונים** (מאמרים, אתרים, סרטים וכו')? אל תצרף את המקורות בנפרד. **השתמש בקישורים מתוך טקסט ההוראות.**
8. **שימוש בווידיאו:** ישנם כלים שונים המאפשרים לעצור סרטון וידיאו בנקודות שתבחר לצרף הערות, שאלות הבנה ועוד. דוגמאות לכלים: Edpuzzle, Edutube, Blubbr
9. במקום לבקש מהסטודנטים לצפות במצגת, **הקלט את עצמך מרצה את המצגת והעלה את הסרטון ליוטיוב.** הסטודנטים יקבלו את המצגת בסרטון המלווה בקול של המרצה (אפשרות זו מובנית בתוך הפאורפוינט).
10. **אל תרצה יותר מ-10 דקות. זה הרבה!**
11. **מאמרים קצרים!** בקורס מקוון חשוב לבחור מאמרים קצרים. אם אין אפשרות למצוא כאלה, חשוב לסמן לסטודנטים את הקטעים הרלבנטיים ביותר לקריאה (בטקסט דיגיטלי ניתן למרקר בצבע).
12. **בחירת סרטונים או קטעי וידיאו – קצרים!** (הרצאות ב-TED אורכות בדרך כלל כ-15 דקות).
13. בשאלות שלך על חומר קריאה או על צפייה בסרטון חשוב לכלול לא רק שאלות ברמות החשיבה הנמוכות (ידע והבנה) **אלא גם שאלות יישום** (למשל: השלכות של התיאוריה שנלמדה על דוגמה מן השטח) ובעיקר **שאלות ברמות החשיבה הגבוהות** (אנליזה, סינתזה והערכה).

3. ניהול הלמידה ותקשורת עם הסטודנטים

1. **אל תסביר. השתמש בדוגמאות!** – ורצוי דוגמאות ויזואליות (צילומי מסך, תרשימים, סרטוני הדרכה שהקלטת, הוראות קוליות וכו'). **זכור: הדור הזה הוא דור ויזואלי!**
2. **נהל דיאלוג עם הסטודנטים.** תוכל לבחור לך את הכלי המתאים לך לשם כך: פורום, אימייל, ווטסאפ וכו' (**Be Interactive**).
3. ניתן לנצל את שעות עוזר ההוראה גם לקשר עם הסטודנטים: הקצה לו/לה שעותיים שבהן יתבקש לענות על שאלות במייל או בפורום.

4. **תמונה בפרופיל האישי:** בקש מן הסטודנטים לעדכן את הפרופיל האישי שלהם במוודל ולצרף אליו תמונה שלהם. כך תראה מיהם!
5. בקש מהסטודנטים תשובות קצרות וממוקדות! כדי להקל על בדיקת העבודות ולחנך אותם להרגלים טובים.
6. ניהול הפורום יכול להיות גם משימה לימודית עבור סטודנט טוב ואחראי. תוכל להעריך משימה זו ולקחת אותה בחשבון במסגרת הציון הכולל של הקורס.
7. מדי פעם תוכל לקיים מפגש סינכרוני לסטודנטים שירצו בכך (פגישה במרחב שיתופי כלשהו באותו זמן, כדי ליצור דיאלוג מקוון). כלים: פורום במוודל, מסמך שיתופי בגוגל דוקס, ועידת וידיאו בגוגל Hangouts (עד 10 משתתפים) או פשוט קבוצת ווטסאפ.
8. אם אתה מבקש מהסטודנטים להשתמש במיומנות מסוימת, הצג אותה בסרטון הדרכה שתכין. כלי להכנת הסרטון: Screencast-O-Matic (עד 15 דקות סרטון).
9. **הדרגתיות:** כדאי להתחיל עם משימות פחות מורכבות ובהדרגה לעבור למשימות מורכבות. כך יתאפשר לסטודנטים לצבור חוויות של הצלחה, להבין את גישת המרצה ולהכין עצמם לקראת המשימות הגדולות יותר.
10. **אל תיתן יותר מטלות ממה שאתה מסוגל לבדוק. הערך את יכולת הבדיקה שלך (או של עוזר ההוראה) בצורה ריאלית!**
11. המוודל מאפשר מעקב אחרי זמני כניסה לאתר, מועדי הגשת מטלות וציונים. **השתמש במידע זה כדי לנהל את הלמידה בצורה אפקטיבית יותר.**

12. הערכת הלמידה

1. בראשית הקורס הסטודנטים חייבים לדעת כיצד יוערכו ומהי שיטת ההערכה!
2. **גיוון שיטות ההערכה:** שימוש במבחנים סגורים, עבודות קצרות או ארוכות יותר, מבחנים ארוכים יותר הם חלק מן האפשרויות. **ושוב: אל תשעמם, גם בנושא ההערכה!**
3. **במהלך הקורס כדאי להשתמש במבחנים הסגורים של מוודל כדי לוודא קריאה והבנה.** המבחנים האלה גם נותנים ציון באופן מיידי. עוד יתרון לך ולסטודנטים.
4. **תן משובים תכופים,** גם אם מדובר בשורה אחת או בכמה מילים. המשובים הם "חומר הדלק" היוצר את המוטיבציה ללמידה!
5. **בניית ציון מצטבר** מן הציונים של העבודות והבחנים שהוגשו במהלך הקורס היא דרך מצוינת להכוונת הלמידה, לשמירת מוטיבציה ולהקטנת סיכויי הכישלון. ניתן לשלב בין ציונים של כמה עבודות/בחנים קטנים במהלך הקורס לבין ציון לעבודה גדולה יותר בסוף הקורס.
6. **לא על כל עבודה יש צורך לתת ציון מספרי!** כדי לוודא קריאה או צפייה בחומר הלימוד ניתן לתת משימה קצרצרה (2-3 שאלות הבנה) שמאפשרות לך לעבור על התשובות במהירות ("לסרוק" את התשובה בכמה שניות) כדי לראות האם התוכן העיקרי קיים או לא (מלא/לא מלא). הגשת מספר עבודות כאלה במלואן תיתן לסטודנט חלק מן הציון הכולל של הקורס (למשל: 10%).

תודה לתמי לבנה וורדית מקלר-פיק שסייעו בגיבוש ההצעות!